Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede minimalnega kritja izgub za nedonosne izpostavljenosti

(COM(2018) 134 final – 2018/0060 (COD))

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s premoženjem

(COM(2018) 135 final – 2018/0063 (COD))

(2018/C 367/09)

Poročevalec: **Juan MENDOZA CASTRO**

Zaprosilo	Svet Evropske unije, 24. 4. 2018
	Evropski parlament, 19. 4. 2018
Pravna podlaga	člena 114 in 53(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	27. 6. 2018
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	11. 7. 2018
Plenarno zasedanje št.	536
Rezultat glasovanja	145/0/2
(za/proti/vzdržani)	

1. Sklepi in priporočila

Sveženj o nedonosnih kreditih

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja sveženj ukrepov Komisije, ki je osrednji element prizadevanj EU za obvladovanje perečega vprašanja nedonosnih kreditov ter je bistvenega pomena za napredek pri vzpostavljanju bančne unije.

1.2 Finančne institucije EU so izboljšale kakovost kreditnih portfeljev in zmanjšale skupni obseg nedonosnih kreditov, vendar pa so na ravni EU potrebni dodatni ukrepi, s katerimi bi preprečili kopičenje nedonosnih kreditov v prihodnosti.

1.3 Pri primerjavah ravni nedonosnih kreditov v EU je treba upoštevati dejstvo, da so bile v prvi fazi krize (2008–2012) banke v nekaterih državah deležne znatnega zneska državne pomoči, medtem ko druge te pomoči niso mogle izkoristiti zaradi sprememb s tem povezanih pravil.

1.4 EESO opozarja na družbene posledice finančne krize z vidika izključenosti, socialne pravičnosti in ovir za dokončno oblikovanje notranjega trga.

1.5 Za preprečitev posledic prezadolženosti v prihodnosti je nujno potreben odpis posojil slabe kakovosti iz računovodskih izkazov finančnih institucij. EESO poleg tega poziva kreditne institucije k odgovornemu posojanju.

Obvezni bonitetni varovalni mehanizmi

1.6 EESO se strinja z uporabo obveznih bonitetnih varovalnih mehanizmov kot preventivnega ukrepa, s katerim se zagotovi zadostno kritje prihodnjih nedonosnih kreditov.

1.7 EESO je seznanjen z utemeljitvijo Komisije za predlog, pri čemer dodaja, da bi bila uvedba varoval upravičena zaradi različnih ciljev računovodskega okvira in bonitetnih predpisov.

1.8 Kljub temu mora EESO opozoriti tudi na naslednje:

— v enotnem pristopu niso upoštevane še vedno obstoječe razlike v nacionalnem civilnem pravu in pri trajanju postopkov pred civilnimi sodišči,

— časovni razpored za oblikovanje rezervacij za nove nedonosne kredite lahko banke prisili v njihovo hitro odprodajo, namesto da bi podjetjem v finančnih težavah omogočil, da pridejo v znosnejši položaj.

1.9 Komisija bi morala po možnosti preučiti specifični položaj manjših in specializiranih podjetij z manj zapleteno sestavo sredstev.

1.10 EESO meni, da bi moral biti mednarodni standard računovodskega poročanja (MSRP) 9 obvezen za vse banke v EU.

1.11 EESO predlaga izvedbo posebne analize morebitnega učinka predlagane uredbe na banke, na razpoložljivost kreditov za gospodinjstva, na mala in srednja podjetja (MSP) in na rast BDP.

1.12 EESO ugotavlja, da je ECB že objavila svoj Dodatek, vendar pri tem ni upoštevala pravil v okviru prvega stebra, ki naj bi jih pripravili Parlament/Svet/Komisija, niti ni počakala na smernice Evropskega bančnega organa (EBA).

Razvoj sekundarnih trgov

1.13 EESO ugotavlja, da Komisija daje odgovor na številne probleme razdrobljenih sekundarnih trgov nedonosnih kreditov v EU, ter opozarja na konkretne predloge v zvezi s tem. Vendar pa meni, da regulatorji ne smejo spodbujati prodaje teh kreditov.

1.14 Predlogi EESO glede posledic prenosov kreditov so naslednji:

— Varstvo potrošnikov: predlogi Komisije so na splošno dobrodošli. Oblasti morajo posvetiti pozornost konkretnim ukrepom in priporočilom za zaščito pravic dolžnikov.

— Varstvo delavcev: pristojni organi morajo v skladu z zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo upoštevati mobilnost in varstvo delavcev v podjetjih, ki sodelujejo pri takšnih prenosih.

Pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem

1.15 EESO v pozitivnem smislu opozarja na pravico do poštenega sojenja na nacionalnem sodišču, če je potrebno, in v primeru, da je uporaba tega postopka, kot je predlagan v direktivi, omejena.

1.16 V mnogih državah članicah je postopek izvrševanja že zdaj učinkovit. Problem nedonosnih kreditov je mogoče rešiti predvsem s krepitvijo sodnih postopkov v vsej EU.

2. **Predloga Evropske komisije**

2.1 Komisija je 14. marca predstavila predlog uredbe ([1]) o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede minimalnega kritja izgub za nedonosne izpostavljenosti ter predlog direktive ([2]) o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s premoženjem.

([1]) Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede minimalnega kritja izgub za nedonosne izpostavljenosti, COM(2018) 134 final.

([2]) Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s premoženjem, COM(2018) 135 final.

2.2 Predloga sta spremljala tudi delovna dokumenta služb Komisije in oceni učinka, isti dan pa je Komisija objavila tudi Drugo poročilo o napredku ([3]) pri zmanjšanju obsega slabih posojil v Evropi in načrt ([4]) s tehničnimi navodili za ustanovitev nacionalnih družb za upravljanje.

2.3 Predloga sta pomemben del prizadevanj Komisije za okrepitev evropske ekonomske in monetarne unije (EMU) ter bistvena za dokončanje bančne unije. Obravnavanje velikega obsega nedonosnih kreditov in nedonosnih izpostavljenosti ter njihovega morebitnega kopičenja v prihodnosti je sestavni del prizadevanj Unije, da bi še zmanjšali tveganja v bančnem sistemu in omogočili bankam, da se posvetijo kreditiranju podjetij in državljanov.

2.4 Komisija v predlogu uredbe predlaga, da se z določitvijo skupnih minimalnih ravni kritja za novoizdane kredite, ki postanejo nedonosni, uvedejo obvezni bonitetni varovalni mehanizmi; s tem naj bi preprečili pretirano kopičenje nedonosnih kreditov v prihodnosti brez zadostnega kritja izgub v bančnih bilancah ter omogočili lažje reševanje teh kreditov.

2.5 S predlogom direktive želi Komisija povečati učinkovitost postopkov izterjave dolga, saj bo na voljo poseben skupni postopek pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem. V predlogu poleg tega z uskladitvijo zahtev ter vzpostavitvijo enotnega trga za servisiranje kreditov in prenos bančnih kreditov na tretje strani v EU spodbuja k razvoju sekundarnih trgov za nedonosne kredite.

3. **Splošne ugotovitve**

3.1 EESO pozdravlja sveženj ukrepov Komisije, ki je osrednji element prizadevanj EU za obvladovanje perečega vprašanja nedonosnih kreditov ([5]) ter je bistvenega pomena za napredek pri vzpostavljanju bančne unije.

3.2 Solventnost in stabilnost finančnega sistema sta za EU temeljnega pomena, zato je velik obseg nedonosnih kreditov, ki so se nakopičili v bankah nekaterih držav članic med krizo in nato med recesijo, ki je sledila, negativno vplival na finančni sistem kot celoto, škodil gospodarstvu in v nekaterih primerih povzročil visoke stroške za davkoplačevalce.

3.3 Finančne institucije EU so v zadnjih letih dosegle napredek tako pri kakovosti portfeljev kreditov kot glede skupnega obsega nedonosnih kreditov, vendar pa je slednjih še vedno izjemno veliko (813 milijard EUR bruto) ([6]). Banke in nadzorniki so ustrezno opremljeni za zmanjšanje števila neplačanih kreditov ali posojil slabe kakovosti, vendar pa so na ravni EU potrebni dodatni ukrepi, s katerimi bi preprečili kopičenje teh kreditov v prihodnosti.

3.4 EESO opozarja, da so bile v prvi fazi krize (2008–2012) banke v nekaterih državah deležne znatnega zneska državne pomoči, medtem ko druge te pomoči niso mogle izkoristiti zaradi sprememb s tem povezanih pravil. Te razlike je zato treba upoštevati pri primerjavah ravni nedonosnih kreditov.

3.5 EESO opozarja na družbene posledice finančne krize z vidika izključenosti, socialne pravičnosti in ovir za dokončno oblikovanje notranjega trga. V nekaterih državah članicah so nedonosni krediti odraz tega, kako močno je kriza prizadela družine in male in srednje podjetnike, ki so med drugim tvegali, da izgubijo svoje domove oziroma postanejo predmet izvršbe.

3.6 Za preprečitev posledic prezadolženosti v prihodnosti je nujno potreben odpis posojil slabe kakovosti iz računovodskih izkazov finančnih institucij, kar je treba vključiti tudi v akcijski načrt Sveta ECOFIN. EESO prav tako poziva k odgovornemu posojanju, tako da bodo morale kreditne institucije nameniti večjo pozornost potrebam in položaju posameznih kreditojemalcev ter za vsakega najti najprimernejši finančni instrument glede na okoliščine ([7]).

([3]) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu in Evropski centralni banki – Drugo poročilo o napredku pri zmanjšanju obsega slabih posojil v Evropi, COM(2018) 133 final.

([4]) Delovni dokument služb Komisije – Načrt za ustanovitev nacionalnih družb za upravljanje – Spremni dokument k Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu in Evropski centralni banki – Drugo poročilo o napredku pri zmanjšanju obsega slabih posojil v Evropi, SWD(2018) 72 final *(op. prev.: ni uradnega prevoda v slovenščino)*.

([5]) Sklepi Sveta o akcijskem načrtu za reševanje problema slabih posojil v Evropi, 11. julij 2017.

([6]) Kazalniki EBA za ugotavljanje in merjenje sistemskega tveganja za četrto četrtletje 2017 (*EBA risk dashboard Q4 2017*).

([7]) Mnenje EESO o kreditu in socialni izključenosti v družbi izobilja (UL C 44, 16.2.2008, str. 74).

4. **Posebne ugotovitve**

4.1 ***Obvezni bonitetni varovalni mehanizmi***

4.1.1 EESO se strinja z uporabo obveznih bonitetnih varovalnih mehanizmov kot preventivnega ukrepa, s katerim se zagotovi zadostno kritje prihodnjih nedonosnih kreditov.

4.1.2 Da bi zmanjšali obseg nedonosnih kreditov in nedonosnih izpostavljenosti ([8]), predlagane spremembe uredbe o kapitalskih zahtevah vključujejo postopni časovni razpored za zavarovane (do osem let) in nezavarovane (dve leti) kredite.

4.1.3 Komisija predlog utemeljuje z naslednjim ([9]):

— pripoznavanje izgub iz kreditnih izpostavljenosti morda ni vedno zadostno z vidika bonitetnih zahtev zaradi razlik v obsegu, cilju in namenu teh zahtev;

— z MSRP 9 ([10]) naj bi – v nasprotju z MRS 39 ([11]) – pripomogli k mnogo boljši uskladitvi z bonitetnimi standardi ter prispevali k reševanju težav z zaostalimi in nezadostnimi rezervacijami, saj deluje na podlagi „pričakovane izgube“. Novi standard kljub temu omogoča prosto presojo pri ocenjevanju nedonosnih kreditov in osnovnega zavarovanja s premoženjem, s tem pa tudi pri določanju rezervacij;

— bančni nadzorniki imajo na podlagi bonitetnih predpisov pooblastila, da lahko v okviru računovodskega okvira, ki se uporablja, vplivajo na oblikovanje ravni rezervacij v bankah (vključno za nedonosne kredite) in zahtevajo posebne popravke izračuna kapitala bank. Vendar pa lahko nadzorniki zavezujoče ukrepe in zahteve uporabijo zgolj za vsak primer posebej glede na okoliščine v posameznih bankah (ukrepi v okviru drugega stebra);

— prilagojeni nadzorni ukrepi za vsak primer posebej na podlagi ocene pristojnih nadzornikov so primeren način za obvladovanje specifičnih tveganj, povezanih z nedonosnimi krediti, v posameznih bankah.

4.1.4 EESO dodaja, da bi bila uvedba varoval upravičena zaradi različnih ciljev računovodskega okvira in bonitetnih predpisov.

4.1.5 Kljub temu mora EESO opozoriti tudi na naslednje:

— v predlagani uredbi, ki temelji na enotnem pristopu, niso upoštevane še vedno obstoječe razlike v nacionalnem civilnem pravu in pri trajanju postopkov pred civilnimi sodišči;

— časovni razpored za oblikovanje rezervacij za nove nedonosne kredite lahko banke prisili v njihovo hitro odprodajo, namesto da bi podjetjem v finančnih težavah omogočil, da pridejo v znosnejši položaj. To bi lahko omejilo možnosti za prestrukturiranje dolga in dajanje druge priložnosti podjetnikom, kar bi lahko imelo močan negativni družbeni učinek ter negativno vplivalo na stopnjo zaposlovanja;

— glede na eno od analiz ([12]) bo sočasna uvedba MSRP 9 in bonitetnih varoval za nedonosne izpostavljenosti verjetno bolj prizadela manjša in specializirana podjetja z manj zapleteno sestavo sredstev. Komisija bi morala preučiti, ali bi bilo treba predlog izpopolniti, da bi bilo v njem obravnavano tudi to vprašanje.

([8]) V skladu z opredelitvijo Evropskega bančnega organa (EBA) je nedonosna izpostavljenost vsaka izpostavljenost, ki je 90 dni po zapadlosti še neplačana oziroma je malo verjetno, da bo plačana brez unovčenja zavarovanja s premoženjem, čeprav ni priznana kot neplačana ali oslabljena. Oslabljene in neplačane izpostavljenosti se v skladu s členom 178 uredbe o kapitalskih zahtevah oziroma računovodskim okvirom, ki se uporablja, vedno štejejo za nedonosne. Za nedonosne morajo veljati tudi vse izpostavljenosti do dolžnika, pri katerih bilančne izpostavljenosti do dolžnika z zamudo pri plačilu 90 dni presegajo 20 % vseh obstoječih bilančnih izpostavljenosti do tega dolžnika (angl. *pulling effect*). Skupne nedonosne izpostavljenosti so vsota nedonosnih kreditov, nedonosnih dolžniških vrednostnih papirjev in nedonosnih zunajbilančnih postavk.

([9]) Posvetovalni dokument o obveznih bonitetnih varovalnih mehanizmih.

([10]) Mednarodni standard računovodskega poročanja: v veljavi od 1. januarja 2018.

([11]) Mednarodni računovodski standardi.

([12]) Evropska komisija, posvetovanje o obveznih bonitetnih varovalnih mehanizmih – odgovor združenja Eurofinas *(op. prev.: ni uradnega prevoda v slovenščino)*.

4.1.6 Čeprav lahko predlagana varovala ublažijo razlike pri oblikovanju rezervacij, ki izhajajo iz različnih računovodskih okvirov (MSRP 9 za razliko od nacionalnih GAAP ([13])), EESO meni, da bi moral biti MSRP 9 obvezen za vse banke v EU.

4.1.7 EESO predlaga izvedbo posebne analize morebitnega učinka predlagane uredbe na banke, na razpoložljivost kreditov za gospodinjstva, na mala in srednja podjetja (MSP) in na rast BDP.

4.1.8 Podobne težave, kot jih povzročajo nedonosni krediti, lahko povzročijo tudi druga tveganja, zlasti tista, povezana z izjemno kompleksnimi izvedenimi finančnimi instrumenti ter zaseženimi sredstvi stopnje 2 in stopnje 3. EESO zato meni, da bi bilo treba ta tveganja vključiti na seznam prednostnih nalog za zmanjšanje tveganj.

4.1.9 EESO ugotavlja, da je ECB že objavila svoj Dodatek, vendar pri tem ni upoštevala pravil v okviru prvega stebra, ki naj bi jih pripravili Parlament/Svet/Komisija, niti ni počakala na dokončne smernice EBA (razprava je še v teku). To bi bilo lahko v nasprotju z načeli boljšega pravnega urejanja. Dodatek ECB o nedonosnih kreditih bi bilo zato treba prilagoditi prihodnjemu okviru v zvezi s tovrstnimi krediti znotraj prvega stebra, da se tako zagotovi skladnost evropskih predpisov.

4.2 ***Ukrepi za nadaljnji razvoj sekundarnega trga nedonosnih kreditov***

4.2.1 V EU je obseg poslov na sekundarnih trgih sorazmerno majhen ([14]). Možnih razlogov je več: razdrobljena zakonodaja, zakonodajne omejitve za imetnike nekaterih kategorij sredstev, stopnja vključenosti družb skrbnikov kreditov in vrste vlagateljev (v nekaterih primerih bodo lahko nedonosne kredite lahko servisirale ali odkupile samo druge banke), ter različna stališča lokalnih bank in tujih vlagateljev glede gospodarskih obetov. EESO je mnenja, da Komisija ponuja odgovor na številne od teh težav.

4.2.2 Eden od ključnih izzivov za trg nedonosnih kreditov je pomanjkanje kakovostnih podatkov o teh kreditih, kar povzroča asimetrijo informacij. EESO pozdravlja uvedbo predlog za podatke, katerih namen je zagotavljanje enotnih in standardiziranih podatkov v zvezi z nedonosnimi kreditnimi pogodbami.

4.2.3 Vendar pa je EESO mnenja, da regulatorji ne smejo spodbujati prodaje nedonosnih kreditov, saj bi lahko upravljanje kreditov slabe kakovosti v bankah z reševanjem imelo višjo vrednost kot njihova prodaja.

4.2.4 EESO opozarja na naslednje vidike predloga Komisije in jim izraža podporo:

— **Skrbniki kreditov:** v vseevropskih pravilih so določene posebne zahteve in postopki za izdajo, zavrnitev ali odvzem dovoljenja skrbnikom kreditov (členi 5–7), vključno z zahtevami glede tega, da imajo dovolj dober ugled, niso vpisani v kazensko evidenco in niso v postopku zaradi insolventnosti. Pravila zajemajo tudi register skrbnikov (člen 8), pogodbeno razmerje s kreditodajalcem (člen 10) in čezmejno servisiranje kreditov (člena 11 in 12).

— **Kupci kreditov:** kreditodajalec zagotovi vse potrebne informacije o kreditni pogodbi (člen 13) v skladu s tehničnimi standardi, ki jih bo pripravila EBA (člen 14). Za kupca kreditov poleg tega ne veljajo nobene dodatne zahteve poleg nacionalnih ukrepov, s katerimi se prenaša ta direktiva (člen 15). Kupci kreditov lahko kreditno pogodbo izvršujejo neposredno (člen 18) ali jo prenesejo na drugega kupca (člen 19).

— **Skrbniki kreditov, kreditne institucije ali njihove podrejene družbe**, ki imajo aktivno vlogo pri transakcijah v zvezi z nedonosnimi krediti, so vključeni v člen 16.

— **Nadzor:** ključni vidik, saj se z njim določijo izvajanje istih pravil po vsej EU ter nadzorna vloga pristojnih nacionalnih organov in upravne kazni (členi 20–22).

([13]) Nacionalna splošno sprejeta računovodska načela.
([14]) KPGM: 100 milijard EUR, manj kot 10 % neodplačanih obveznosti iz naslova nedonosnih kreditov.

— **Varstvo podatkov:** pogoj za prenos kredita je „spoštovanje pravic kreditojemalca ter spoštovanje pravil o varstvu osebnih podatkov v skladu z zakonodajo, ki ureja kreditno pogodbo“ (člen 5(1)(c)).

4.2.5 *Varstvo potrošnikov:*

— EESO meni, da je pomembno zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov na področju finančnih storitev.

— V tem smislu pozitivno ocenjuje splošno načelo predloga, tj. „da se zagotovi enaka raven varstva ne glede na to, kdo je lastnik ali kdo servisira kredit, in ne glede na pravno ureditev, ki velja v državi članici kupca kredita ali skrbnika kredita“; zlasti je treba upoštevati direktivo o stanovanjskih kreditih ([15]), direktivo o potrošniških kreditih ([16]) in direktivo o nepoštenih pogodbenih pogojih ([17]).

— EESO poleg tega opozarja na obveznosti kreditodajalca do potrošnika v primeru sprememb kreditne pogodbe (člen 34).

— EESO ugotavlja, da prenos kredita pomeni, da mora dolžnik nato poslovati z nefinančno družbo, ki ima drugačno osebje, drugačne metode dela in drugačen namen. Zato je primerno zagotoviti, da so nacionalni organi pozorni na ukrepe in priporočila za zaščito pravic dolžnikov, tako kot v ZDA, kjer je za to pristojen zvezni organ za varstvo potrošnikov na finančnem področju ([18]).

4.2.6 *Varstvo delavcev:*

pristojni organi morajo v skladu z zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo pri vseh prenosih kreditov na zunanja podjetja upoštevati mobilnost in varstvo delavcev v podjetjih, ki sodelujejo pri takšnih prenosih.

4.3 ***Pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem***

4.3.1 EESO v pozitivnem smislu opozarja na obveznost držav članic, da zagotovijo, da ima poslovni kreditojemalec pravico do izpodbijanja uporabe tega mehanizma pred nacionalnim sodiščem (člen 28). To bi moralo zadostovati za ustrezno zaščito temeljne pravice državljanov in podjetij do poštenega sojenja ([19]), zlasti v primeru nepoštenih ali nesprejemljivih pogodbenih pogojev.

4.3.2 EESO je sicer seznanjen z dvomi nekaterih držav članic glede tega, da bi lahko takšen instrument občutno pospešil postopek izvrševanja v tistih državah članicah, kjer postopki na sodiščih že zdaj potekajo hitro; izvensodni postopki so sicer za kreditodajalca lahko koristni, vendar pa je problem nedonosnih kreditov mogoče rešiti predvsem s krepitvijo sodnih postopkov po vsej EU.

4.3.3 EESO v vsakem primeru v pozitivnem smislu opozarja na omejitve pri uporabi pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, navedene v predlogu. Kot prvo, vključene so samo pogodbe, sklenjene med kreditodajalci in poslovnimi kreditojemalci. Poleg tega so izrecno izključeni

— potrošniki, ki opravljajo nepoklicne dejavnosti ([20]);

— neprofitne organizacije;

— dogovori o finančnem zavarovanju ([21]) in

— stanovanjske nepremičnine, ki so glavno prebivališče poslovnega kreditojemalca ([22]).

([15]) Direktiva 2014/17/EU (UL L 60, 28.2.2014, str. 34).
([16]) Direktiva 2011/83/EU (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).
([17]) Direktiva 93/13/EGS (UL L 95, 21.4.1993, str. 29).
([18]) https://www.consumerfinance.gov/about-us/newsroom/consumer-financial-protection-bureau-reminds-mortgage-servicers-of-legal-protections-for-consumers-when-transferring-loans.
([19]) Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 47.
([20]) Direktiva 2008/48/ES o potrošniških kreditnih pogodbah, člen 3(a).
([21]) Direktiva 2002/47/ES o dogovorih o finančnem zavarovanju, člen 2(1)(a).
([22]) „Finančna kriza, zaradi katere so številni kupci nepremičnin zapadli v plačilno nesposobnost in morali veliko pod ceno prodati svoje nepremičnine[…].“ Mnenje EESO o *predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine* (UL C 318, 29.10.2011, str. 133).

4.4 ***Načrt za družbe za upravljanje***

Pravila o državni pomoči

4.4.1 EESO se strinja s Komisijo, da so bili načrti za družbe za upravljanje pomemben del rešitve pri čiščenju bančnih bilanc v nekaterih državah članicah, zlasti po izbruhu finančne krize. Vendar pa tudi meni, da lahko – v primeru instrumentov z javno podporo ali jamstvom – tudi povečajo tveganje za finančno stabilnost ter okrepijo t. i. negativne povratne učinke med državami in bankami (angl. *sovereign feedback loop*).

4.4.2 EESO zato podpira skladnost s pravnim okvirom EU, zlasti z direktivo o sanaciji in reševanju bank (DSRB) ([23]) in uredbo o enotnem mehanizmu za reševanje (EMR) ([24]).

4.4.3 V praksi so skoraj vse nacionalne družbe za upravljanje dobile neko obliko vladne podpore: jamstva za kritje vseh izgub oziroma za financiranje teh družb (kar pomeni, da lahko družbe za upravljanje dobijo bonitetno oceno „države“, tako da se lahko njihovi vrednostni papirji uporabijo kot zavarovanje za pogodbe o začasni prodaji); družbe za upravljanje kupujejo sredstva po ceni, ki je višja od njihove tržne vrednosti (cene, ki bi jo plačal vlagatelj), izhaja pa iz dolgoročnega ekonomskega vidika, pri katerem cena, ki je višja od tržne vrednosti, predstavlja državno pomoč, za katero je potrebna odobritev Evropske komisije na ravni bank; vlade dokapitalizirajo banke, ki so vključene v sheme družb za upravljanje ([25]).

4.4.4 Tudi v primerih, ko je določena oblika vladne pomoči dovoljena, je treba v skladu z najnovejšimi pravili EU zagotoviti, da se vsaj za reševanje podrejenega dolga banke uporabijo sredstva upnikov (odpis obveznosti ali njihovo konvertiranje v lastniški kapital), tako da se breme dokapitalizacije razdeli med javni in zasebni sektor.

V Bruslju, 11. julija 2018

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Luca JAHIER

([23]) Direktiva 2014/59/EU.
([24]) Uredba (EU) št. 806/2014 (UL L 225, 30.7.2014, str. 1).
([25]) KPGM.